

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Ägarskiftesdag

Kompetenscentrum Företagsledning

Partnerskap Alnarp

Program

- 10.00 Inledning Vad gör KCF? **Per Hansson verksamhetsledare KCF.**
- 10.10 De yngres syn på frågan. **Emilia Widerström-Astrenius, ordförande i LRF Ungdom**
- 10.30 De äldres syn på frågan. **Torsten Thuresson, lantbrukare och lantmästare, nyligen överlåtare av jordbruksfastighet, Löderups Växt AB och Löderups Gris AB.**
- 10.50 Bensträckare.
- 11.00 Erfarenheter från ägarskiften i medelstora företag. **Mattias Nordqvist, gästprofessor SLU/KCF, Jönköpings högskola, Centre for Family Enterprise and Ownership, CeFEO**
- 11.40 Ägarskifte i ett tufft danskt klimat **Morten Haahr Jensen, SEGES, juridisk specialkonsulent, specialist ägar- och generationsskifte**
- 12.20 Lunch
- 13.20 Smarta lösningar- hur gör man? **Peter Nilsson KPMG (fd LRF konsult)**
- 14.00 Smart lösning: Ägarskifte exempel 1 (**Per Hansson Kungsbacka - mjölkföretag**)
- 14.30 Smart lösning: Ägarskifte exempel 2. (utgår)
- 15.00 Kaffe
- 15.15 Hur går vi vidare, lösningsorienterat? Diskussionsledare **Ove Karlsson, KCF**
- 16.00 Avslutning

Processen

Vad vill jag?

Hur löser vi
det?

Hur genomför
vi det?

Hur blev det?

Steg 1

Steg 2

Steg 3

Steg 4

Vad ska vi ta upp (som vi tänker på)?

Vad ska vi ta upp som vi INTE tänker på?

Vad ska vi ta upp som vi undviker att ta upp men måste lösa?

FRAMTIDENS FÖRETAGARE OCH DERAS MÅLBILDER FÖR FRAMTIDEN

Målbilder

(några exempel)

Mål ekonomisk styrka

- Skuldsättningsstrategi
- Kapital/omsättning
- Soliditet
- Personlig risk

Utvecklingsmål

- Hållbarhetsmål
- Förvaltningsmål
- Tillväxtmål
- Kvalitetsmål
- M.m.

Målbild

Mål om vinst/ lönsamhet

- Vinstmarginal
 - Lönsamhet
- (förräntning på investerat kapital)

Mål om bättre position

- Attraktivare
- Utvecklande
- Meningsfullt
- Utvecklade organisation.

Mål för personlig situation

- Bra ägarlön
- Balanserad arbetstid
- Tid för familj
- Tid för återhämtning
- Goda relationer med äldre generation, syskon m.m.

- Privata mål
 - Företagsmål
- "Hård och mjuka mål"

Nuläge

Operativ plan
(0-1 år)

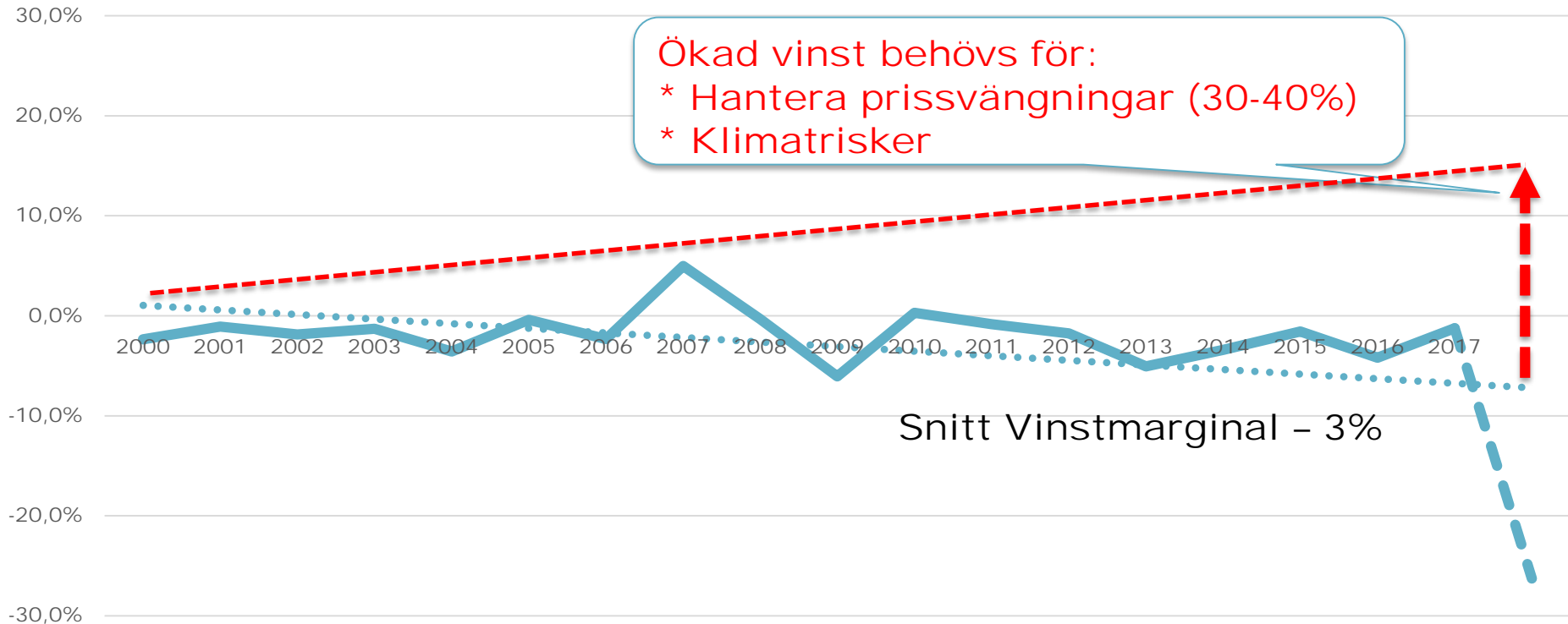
Taktisk plan
(1-3 år)

Strategisk plan
(3-5 år)

Svenskt lantbruk totalt

Vinst eller förlustmarginal efter ägarlön (ej skogsintäkter)

Ägarlön förändrat med 2,8% årligen från 2016 (motsv. förändring arbetarlön)

Mellan år 2000 och år 2017 har det endast varit 2 år med vinst!

Exempel:

Balansräkning:

Företag med 200 mjölkkor och skog,
byggde stall för 10 år sedan

Steg 1: Hur balansräkningen fördelas vid generationsskifte

Steg 2:

	2018-12-31	Justering	2018-12-31		Föräldrar	Barn 1	Barn 2	Barn 3
	Bokf. värden	↓	Markn. värde		Markn. värde	Markn. värde	Markn. värde	Markn. värde
Summa fastighetsvärde	22 700	12 600	35 300	→	0	25 000	5 500	4 800
Tillgångar utanför Näringsverks. (fin åretruntbostad)	1 250	500	1 750		1 750			
Inventarier	868		868		868			
Insatser ek. för.	597		597		597			
Summa anläggningstillgångar	25 415	13 100	38 515	→	2 347	25 868	5 500	4 800
Lager+ övriga oms.tillg	2 850		2 850		2 850			
Kassa	400		400		1 000	400	400	1 150
Summa omsättningstillgångar	3 250	0	3 250	→	1 000	3 250	400	1 150
Summa tillgångar	28 665	13 100	41 765		3 347	29 118	5 900	5 950
Bokfört värde eget kapital	8 670		8 670		2 847	3 323	1 250	1 250
Övervärde ovanför bokfört värde eget kapital		9 825	9 825		455	5 870	1 750	1 750
Summa eget kapital	8 670	9 825	18 495	→	3 302	9 193	3 000	3 000
	30%		44%		99%	32%	51%	50%
Latent skatteskuld+ fiktivt försäljningsarvode		3 275	3 275	→	45	2 080	550	600
Låneökning (barn 1 lånar upp för kontantersättning till övriga)						2 550		
Låneskulder bank	19 500		19 500			14 800	2 350	2 350
Summa långfristiga skulder	19 500	0	19 500	→	0	17 350	2 350	2 350
Summa kortfristiga skulder	1 745	0	1 745	→	0	1 745	0	0
Summa skulder och eget kapital	29 915	13 100	43 015		3 347	30 368	5 900	5 950

Justera överlåtelsevärden nedåt
för att minska verklig skatt vid överlåtelse

Fråga till panelen:

Är det ok att det syskon som tar över verksamheten på gården (i detta fall mjölkproduktion) tar med sig drygt 3 gånger mer eget kapital än sina syskon med motivering att denne över tar risken att driva verksamhet samt tar med sig mest skuld?

Är detta en vanlig lösning?

Mjuka mål: Målbild Målbild Målbild Målbild

Fråga 1.	Check!	Check!	Check!	Check!
Fråga 2.	Check!	Check!	Check!	Check!
Fråga 3.	Check!	Check!	Check!	Check!
Mer...	Check!	Check!	Check!	Check!

Check!

= målet uppfyllt

Check!

= fått jämka lite